

Nefndasvið Alþingis
b.t. atvinnuveganefndar
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

10. október 2014

Umsögn um tillögu til þingsályktunar um bráðaaðgerðir í byggðamálum, 19. mál

Tillagan er í ellefu tölusettum liðum. Í umsögn Samorku er fjallað um liði nr. 5 og 9, er snúa að jöfnun húshitunarkostnaðar annars vegar og að uppbyggingu flutnings- og dreifikerfa raforku hins vegar.

Í tölulið 5 segir:

lðnaðar- og viðskiptaráðherra leggi fyrir Alþingi frumvarp um jöfnun húshitunarkostnaðar sem feli í sér að jöfnunargjald verði lagt á alla notendur raforku, þar á meðal stóriðju og aðra stórnotendur.

Að mati Samorku er eðlilegast að hugsanleg félagslegar aðgerðir á vegum stjórnvalda til jöfnunar á orkukostnaði landsmanna verði fjármagnaðar með almennu skattfé, ekki með sérstakri skattlagningu á aðra orkunotendur. Þá vill Samorka vekja athygli á að með fullri niðurgreiðslu á umframkostnaði við húshitun með raforku, þar sem hann er til staðar samanborið við algengan kostnað þar sem jarðhitaveitu nýtur við, yrði í mörgum tilvikum fjarlægður helsti hvatinn til að nýta hagkvæmustu auðlindina – jarðhitann. Þannig myndu forsendur jarðhitaleitar rýrna verulega og slíkt kerfi því vinna gegn hvoru tveggja hagræðingu og sjálfbærni. Ennfremur minnir Samorka á, í ljósi forsendunnar um að slíkt gjald yrði m.a. lagt á stóriðju, að samningar stóriðjufyrirtækja um raforkukaup eru iðulega gerðir til langs tíma og því yrði þátttaka fyrirtækjanna í slíku kerfi væntanlega, a.m.k. í einhverjum tilfellum, háð samþykki þeirra. Loks skal hér minnt á að fyrir þinginu liggur frumvarp (107. mál) um jöfnun kostnaðar við dreifingu raforku, en verði það samþykkt mun það hafa veruleg áhrif á þessa mynd, en þó með öðrum hætti en mælt er fyrir um í þessari tillögu til þingsályktunar. Að mati Samorku yrði það hvorki gegnsætt né skilvirkt að taka upp tvö ný jöfnunargjöld á raforkunotkun á einu og sama árinu.

Í tölulið 9 segir:

lðnaðar- og viðskiptaráðherra leggi fram tímasetta og kostnaðargreinda áætlun um uppbyggingu dreifikerfis raforku til að tryggja afhendingaröryggi og fullnægjandi flutningsgetu um land allt.

Að mati Samorku er hér væntanlega átt við *flutningskerfi* raforku sem Landsnet rekur, en ekki einstök dreifikerfi sem sex aðskildar dreifiveitur reka,

ýmist í eigu ríkis, sveitarfélaga eða annarra fjárfesta að hluta til. Texti í greinargerð með tillögunni fjallar enda fyrst og fremst um flutningskerfið.

Samorka hefur árum saman fjallað um nauðsyn þess að efla flutningskerfi raforku og að breyta þurfi starfsumhverfi flutningsfyrirtækisins Landsnets. Nú er svo komið að flutningskerfi raforku annar víða ekki þeirri eftirspurn sem til staðar er og hamlar það þannig þróun atvinnulífs og byggðar. Ekki verður flutningsfyrirtækið, Landsnet, þó sakað um skort á framkvæmdavilja. Skipulags- og leyfisferlin eru hins vegar afar tafsöm og margir aðilar sem geta komið í veg fyrir eða tafið framkvæmdir. Samorka fagnar því þeirri áherslu á mikilvægi uppbyggingar flutningskerfisins, sem fram kemur í tillögunni.

Á vef atvinnuvegaráðuneytis hafa hins vegar verið kynnt drög að frumvarpi til laga um breytingu á raforkulögum, hvers markmið er að kerfisáætlun Landsnets fái traustari grundvöll. Jafnframt er það markmið frumvarpsins að einfalda fyrirkomulag leyfisveitinga þegar kemur að framkvæmdum við flutningskerfið og gera ferla skilvirkari og gagnsærri hvað það varðar. Á vef sama ráðuneytis hafa einnig verið til kynningar drög að tillögu til þingsályktunar um stefnu stjórnvalda um lagningu raflína. Ætlunin mun vera að bæði mál verði til umfjöllunar á Alþingi í haust. Að mati Samorku myndi samþykkt beggja mála stuðla að eflingu flutningskerfis raforku til framtíðar (þótt samtökin áskilji sér auðvitað rétt til að gera athugasemdir við einstök atriði viðkomandi þingmála). Kerfisáætlun Landsnets er ætlað að mæta þeim áherslum sem þarna koma fram og væntir Samorka því þess að flutningsmenn þessarar tillögu muni styðja tillögur um sterkari stöðu kerfisáætlunar, þannig að hún geti mætt þeim áherslum sem fram koma í níunda lið þeirrar tillögu til þingsályktunar sem hér er til umfjöllunar.

Að öðru leyti vísast til umsagna einstakra aðildarfyrirtækja Samorku.

Virðingarfyllst,

Guðstaf Adolf Skúlason
framkvæmdastjóri